

Губарева Г. А.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Калашник Ю. І.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ПАРЦЕЛЯЦІЯ В МОВІ ЕСЕЇВ ТАРАСА ПРОХАСЬКА: СТИЛІСТИКО-СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ ЗБІРКИ «БУРЧАК»)

У статті розглянуто прийом парцеляції як репрезентант суб'єктивізації оповіді в есеях Тараса Прохаська. Об'єктом студії стали відповідні мовні засоби і прийоми в текстах есе збірки «Бурчак», а предметом – їхні структурні, семантичні та функційні особливості. Наголошено, що парцеляція загалом характерна для постмодерної манери письма і виявляє його настанову на фрагментованість оповіді, синтаксичну компресію. Цей стилістичний прийом є виразником суб'єктивного членування речення, оскільки парцелят формує його рему як висловлення, розставляючи авторські змістові акценти. Відзначено активність творення парцельованих конструкцій у мові есеїв, що є стилетвірною рисою письменника й водночас структурно-семантичною особливістю жанру сучасного есе, спрямованого на вияв авторських рефлексій. Спостережено парцелювання головних і другорядних членів речення, підрядних частин складнопідрядного речення, а також творення багатокомпонентних парцельованих конструкцій. Прийоми парцеляції посилено антитезами, повторами, увиразнено мовною грою на лексичному рівні. Численні парцеляції сприяють особливій сегментованості структурно-семантичної організації текстів есе, що підпорядковане відтворенню природного плину роздумів. Парцельовані конструкції формують різні типи оповіді: спогад, роздум, опис тощо. Парцеляти стосуються різних частинах текстів, від чого залежить їхнє функційне навантаження: бути відправною точкою викладу, акцентувати ключові моменти змісту чи узагальнювати роздуми. Парцеляція сприяє особливій експрезивізації оповіді й актуалізації ключових моментів змісту. Безумовною є ритмотвірна функція цієї фігури стилістичного синтаксису. Глибоке й тонке відчуття ритму в прозі, властиве ідіостилію Тараса Прохаська, робить фрагменти тексту наближеними до потоку свідомості.

Ключові слова: есе, текст, стилістичний синтаксис, стилістичний прийом, парцеляція.

Постановка проблеми. Есеїстика – один із провідних жанрів сучасної української літератури. Яскравим представником у цьому жанрі є відомий український письменник Тарас Прохасько. До його збірки «Бурчак» (2023 р.) увійшли 33 есеї, написані від початку повномасштабного вторгнення. За висловом самого автора, головним критерієм вибору текстів були «різні види пам'яті, які приводять до певної ідентичності. Тобто родинна пам'ять, національна, особиста, пам'ять різних поколінь. Еволюція пам'яті, яка привела таких, як я, людей мого покоління, до зустрічі з війною» [5]. Варто зауважити, що тема пам'яті належить до провідних в авторських рефлексіях. Стосовно ж назви «Бурчак» в анотації до книги зазначено: «Перед тим як щось перетвориться на історію, у пам'яті відбувається процес згадування, ферментації, вигадування. Це

дуже нагадує хімічні реакції виноробства: ягоди, сік, сушло, тоді бурчак або штурм, нарешті вино. Певну кількість майбутнього вина історії споживають на стадії бурчака згадування» [6]. Тож уже в самій назві збірки закладено образний зв'язок із концептом пам'яті.

Письменницька есеїстика Тараса Прохаська є автобіографічною. Як зауважує сам автор, «я найбільше люблю автобіографічне письмо. Єдине, що може пізнати людина, – це вона сама. Самоаналіз є власне найцікавішим, що людина може зробити для самої себе» [9].

Для розуміння ідіостилію Тараса Прохаська багато важать його численні інтерв'ю. Так, осмислюючи особливості есеїстики, зокрема сучасної, письменник зазначає, що в цьому жанрі важливими є спосіб бачення автора, його думка, «тому есеїстика, позбавлена суб'єктивності,

перестає нею бути. В есеїстичному тексті є важливим не «так є», а «так мені здається, я так побачив»...» [7]. Під час написання есе авторів важливо спостерігати за плином власної думки. В іншому інтерв'ю Т. Прохасько висловлює міркування про те, що людина реалізує «можливість творення» саме через мову: «Ці простори мислення є тією суб'єктністю, коли людина завдяки мові – надзвичайно дивним, таємничим словам, поняттям – може перетворити об'єктний світ у самого себе, у свій внутрішній світ. І не може інакше приймати об'єкти, як не суб'єктизувавшись, тобто не пробувши все через мову» [12].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Таку письменницьку стратегію на максимально суб'єктивну оповідь, вираження перецептивного досвіду відзначають дослідники його творчості. Т. Гребенюк називає Прохаськову прозу феноменологічною через увагу до світу речей як «носіїв прихованих смислів» [1, с. 224], що стають поштовхом для рефлексування. Т. Шевченко класифікує його есеї переважно як ментативні: у таких текстах «уява автора перекомбінує події й факти на образи» [13, с. 119].

Цій наскрізній манері викладу підпорядковано художню практику митця, яка засвідчує ознаки постмодерністського письма. Синтаксичні особливості українських постмодерністських художніх текстів розглянуто в працях У. Гринишин [2], І. Дегтярьової [3], Н. Кондратенко [4], А. Тепшич [11]. Так, Н. Кондратенко визначає як засадничі ігровий та діалогічний принципи синтаксичної організації художнього мовлення письменників цього напрямку, системно аналізує характерні синтаксичні явища [4]. І. Дегтярьова розглядає стилістичні функції синтаксичних засобів і прийомів у творах української постмодерної прози, зокрема й у текстах Т. Прохаська [3]. А. Тепшич аналізує мовну гру та її реалізацію на різних рівнях у прозових творах представників «станіславського феномену», зауважуючи, що для Т. Прохаська мовна гра на рівні синтаксису є визначальною [11, с. 84]. Досліджуючи функційно-стилістичні особливості парцельованих конструкцій на матеріалі прози сучасних письменників Прикарпаття, У. Гринишин розглядає парцеляцію як вияв «експресивних можливостей тексту» і як специфічний засіб репрезентації естетичних засад митця в контексті вираження принципу фрагментарності [2].

Актуальність нашого дослідження зумовлена інтересом до засобів і прийомів стилістичного

синтаксису як конструктив творення авторської думки в жанрі есе, спрямованому на суб'єктивізацію викладу. Об'єктом студії стали відповідні мовні засоби і прийоми текстів есе Тараса Прохаська в збірці «Бурчак», а **предметом** – їхні структурні, семантичні та функційні особливості.

Постановка завдання. Мета роботи – з'ясувати специфіку прийомів парцелювання як репрезентантів суб'єктивізації оповіді в есеях Тараса Прохаська.

Виклад основного матеріалу. За нашими спостереженнями, серед показових прийомів стилістичного синтаксису в текстах есеїв Т. Прохаська є парцеляція, що загалом характерна для постмодерної манери письма і виявляє його настанову на фрагментованість, уривчастість (А. Тепшич), синтаксичну компресію (Г. Кондаренко). За одним із визначень, парцеляція – «синтаксична універсалія мовлення, що передбачає побудову повідомлення шляхом розділення речення на кілька самостійних висловлень, інтонаційно та графічно відокремлених, проте єдиних за змістом» [10, с. 449]. Цей стилістичний прийом є виразником суб'єктивного членування речення, оскільки парцелят формує його рему як висловлення, розставляючи авторські змістові акценти.

У досліджуваних текстах Т. Прохаська спостерігаємо парцеляцію як головних, так і другорядних членів речення. Так, винесення в парцелят головних членів у змістовому плані слугує увиразненню ключових слів, що передають плин спогадів про набуття знань у ранньому дитинстві й пізніше, при цьому фрагментованість фрази ніби показує процес формування картини світу: *«Спочатку, звичайно, були міфи українські. Можна сказати, що до трьох-чотирьох років це були козаки і козацтво. Отамани, гетьмани, походи, уходи, ради, страти, вольниця і Хортиця, кіш і січ, шабля, кінь і неясна туга за морським берегом. Потім додалося бароко. Брами, храми і гравюри, скажімо, Тарасевича, шалена гілка Родового дерева <...>»* («Скажи мені правду, мій добрий козаче...») [6, с. 7]. Парцелювання здійснюється таким чином, що узагальнювальні слова залишаються в базовій частині, а парцелят набуває потужної самостійності. У першому парцеляті спостерігаємо внутрішню риму, яка надає реченню і злютованості, і динамічної легкості водночас.

Парцелюванням однорідних предикатів і відокремленого додатка передано філософські роздуми з можливими припущеннями: *«Можє, в цьому і є сенс. У присутності сенсу. Можє, професор Йосиф Сліпий у такий спосіб був собою, щоби заради цього собою не бути. Чи втратити себе, щоб собою стати»* («Із догматом») [6, с. 17]. Синтаксична організація мікроконтексту помітно зумовлена настановою на відтворення природності роздумів: короткі речення, суб'єктивна модальність, повтори, парцеляція. Відчутною тут є гра слів з увагою до аспектуальності й часу (*був собою – щоб собою не бути – щоб собою стати*), що також підпорядкована розгортанню ментативної оповіді.

Відтворенню подвійної оповіді-спогаду підпорядковано парцеляцію підмета в есеї *«Буде нам з тобою, що згадати...»*: автор згадує через багато десятиліть те, що оповідала їм Мімі зі своїх спогадів про пережиту в ранньому дитинстві війну 1914 року: *«У плебанії завжди осідали офіцери. Якийсь штаб. Із подобою оперативного відділу – всюди мапи різного масштабу, вузла зв'язку – телефоністи на веранді, дроти, зачеплені на фруктові дерева саду»* («Буде нам з тобою, що згадати...») [6, с. 46]. Причому парцеляції зазнає й поширене означення до цього підмета з подальшим розгортанням складної конструкції. Багатокомпонентна парцеляція виконує традиційну для неї роль – відтворити процес пригадування, надати йому рис живомовності.

Досить активно в текстах есе використано парцеляцію обставин, що мають різну семантику й способи вираження. Зокрема, парцельована обставина причини в есеї *«Із догматом»* підпорядкована вираженню парадоксальності думки, переданій у базовій частині: *«Вони були беззахисними, але особливого захисту не потребували. Завдяки своїй невикличній гідності»* [6, с. 15]. Парцелювання додатків у цьому ж тексті дає змогу розмежувати відтворені в тексті фізичні та духовні відчуття, що охопили його героїнь: *«Вони вже знали, що вчора помер патріарх Сліпий. Тоді я вперше побачив їх беззахисними. Здавалося, що втратили сенс у своїх зустрічах і розмовах. У практиці своєї ідентичності. Адже сенсом є слово. І слово «Сліпий» було визначальним у тому, як вони відчували себе, як думали, як поводитися і чинили»* [6, с. 16].

Обставинні поширювачі способу дії та міри і ступеня акцентують увагу на особливостях

ментальної практики автора під час служби в армії: *«Попросту став собі уявляти, що у певний момент роблять ті люди, яких я знаю і люблю. Зневаживши поняття тут-і-тепер у двох протилежних керунках. Тепер – максимально звужене. До кількох секунд, до швидкості думки-уяви, яка насправді не піддається жодному іншому способові передачі <...>»* («Коли вже й звірі заговорять») [6, с. 58–59]. В останньому реченні ампліфікацією обставин градуйовано їхню семантику. Парцеляція в цьому контексті відіграє не лише інформативну функцію, а й ритмотвірну. Коротке речення між парцелятами (*Тепер – максимально звужене*) ніби стримує ритм, урівноважуючи його перед тим, як громіздка парцельована конструкція буде розширювати ритмічну амплітуду.

У текстах есеїв подекуди зазнають парцеляції означення, зокрема неузгоджені: *«Мене вабили каменоломні. У Делятині (звідти ішов колись чорний камінь на гостинець), у Бабині (під Сокільським), у поселеннях вздовж Дністра, у вибухах за Пневом (де фортечний камінь теж дуже непростий) та Рафайловом»* [6, с. 27]. Винесені в парцелят означення, які є назвами різної місцевості, автор супроводжує вставленими конструкціями, що сприяє епічності викладу та переданню географічної «масштабності» колекції.

Парцелюється також означення, виражене прикметниковим зворотом, що розгортається підрядними частинами: *«Найбільше в історії, яку спробую розповісти, мене цікавлять дві речі. Дуже приватні, якщо не зважати на те, що з таких приватних питань повільно, але вперто зсукується шнур міфологій»* [6, с. 44]. Таке розгортання надає ще більшої автономності парцеляту й посиленого акцентування його змісту.

У парцелятах, за нашими спостереженнями, функціують підрядні частини причинові, мети, місця, з'ясувальні та присубстантивно-означальні, що стосуються різних фрагментів тексту. Зокрема, парцелювання підрядних причинових має певні тенденції. Здебільшого вони пов'язані зі змістом одного базового речення: *«Тільки цього разу на вечерю робиться все значно ретельніше. Бо треба їсти не те, що тобі мило, а таке, яке смакує чи Богові, чи принаймні святій родині»* [6, с. 11]. У наведеному фрагменті з есею *«Лиш би нам не стати найпотрібнішими»* цей прийом репрезентує

осмислення автором святкування Святвечора – ще зі сприйняття цього свята в дитячі роки:

В есеї «Фортисімо» винесена в парцелят підрядна причинова стосується двох попередніх абзаців, як-от: *«Займаємося таким чином тим, що є найсуттєвішим в особливій функції людини: говоримо, промовляємо, перебуваємо у ріці мови, перетворюючи матерію матерії на матерію мови <...>»*.

Бо світ – це поліфонія, яка тільки тим, хто не прислухається до окремих партій і не здатний із хаосу всьогості вибудувати гармонійні інтервали, називаючи їх словами, може видаватися какофонією» [6, с. 34].

У наведеному парцеляті спостерігаємо прийом антитези (поліфонія – какофонія) у представленні авторського сприйняття світу та його звучання. До речі, в лекції під час фестивалю-воркшопу для молодих авторів «Прописи» Т. Прохасько говорить і про подібність мовлення до музики, називаючи словосполучення своєрідними акордами з різними відтінками. Письменник пропонує розкласти речення на пасажі, вловити темп, оскільки енергія звучання передається через сполучення букв, особливості їх поєднання [8].

У надфразній єдності есе «Насправді – інтервали між тонами» підрядна розкриває причину попереднього речення і слугує відправною точкою розгортання подальшого контексту: *«Щоби поводитися із вітальною силою ефективно, варто вивчити самого себе. Навчитися грати на клавіатурі власного генетичного тексту. Бо він є музикою. Дослідження власних тонів, виявлення своїх властивостей, рецесивностей і домінантностей усіх записаних ознак дозволяє видобувати інтервали й акорди, які будуть звучати гармонійно»* [6, с. 38–39]. Спостерігаємо те, що цій парцеляції передуює винесення в парцелят частини предиката безособового речення (варто вивчити – навчитися грати) із другорядними членами речення, які разом становлять розгорнуту «музичну» метафору й образно розкривають семантику попереднього предиката з обставинним поширювачем до нього.

Підрядна причинова, виділена в парцелят, стосується всього тексту есе «Ворожіння на рядках». Т. Прохасько, розмірковуючи над важливим питанням – книги і війна, у другому абзаці есе створює багаточленну, парцеляцію, розставляючи акценти на ключових моментах оповіді: *«Для того щоби залишитися собою, людина, яка*

не тільки говорить, але й слухає, тобто читає, мусить мати у будь-якій ситуації будь-яких відрізків історії хоч щось почитати. <...> Щось із тої мови, яку намагася не зрадити, щоби залишитися собою. Вижити і не заламатися. Могти читати ще багато гарних книжок. Або принаймні найкращих абзаців із багатьох різних книжок. Щоби доторк до краси був таким фрагментарним, як і природа краси, що дається до пізнання і пережиття найтоншими елементами» [6, с. 38–39]. Спочатку в парцелят винесено додаток, семантика якого підпорядкована розгортанню суттєвої для автора інформації – зацентовано увагу на мовному аспекті читання і, відповідно, національній самоідентифікації читача. Із цього речення відгалужується подвійна парцеляція однорідних головних членів інфінітивної конструкції. У кінці надфразної єдності подано парцельовану підрядну мети, яка слугує узагальненням роздумів про природність краси.

Автор у цьому есеї розставляє акценти парцеляцією додатків, підпорядкованих розкриттю теми: *«Якщо є тепер щось приємне у житті, то це спогади й думки про різні книжки. Про бібліотеку карпатських контрабандистів у Стемповського, про томики Рільке, про поїзди під особливим наглядом Грабала, про виправу через Чорногору <...>»* [6, с. 39–40]. В останньому абзаці есе винесено в парцелят підрядну причину: *«Бо – як повторяв поет – не від того я помру, що на світі буде війна...»* [6, с. 40], – що є своєрідним підсумком викладеного. Звернімо увагу на інтертекстему: Т. Прохасько наводить початковий рядок пісні «Не від того я помру» (слова Ярослава Довгана), підштовхуючи читача згадати продовження: *«А від того, що вона мого вірша не достойна...»*. Таким чином, парцеляція підпорядкована створенню оповіді-роздуму.

В есеї «Любов натвердо» виносена в парцелят підрядна з'ясувальна сприяє творенню оповіді-спогаду: *«Це так прекрасно – забути що звідки. Що з якого брукованого міста. Пам'ятаю хіба перші: ужгородську, станиславівську (три сорти), краківську, братиславську (бо півкругла). Ще одну станиславівську дубову. Два підвиди варшавської...»* [6, с. 28]. Текст спогадів розгортається через парцеляцію означень до назв фрагментів колекціонованої бруківки. Тут Т. Прохасько виявляє себе «письменником деталі» [11, с. 72], занурюючи читача в спогади до найменших дрібниць.

Доволі цікаві змістові зв'язки кількох парцеляцій у межах мікротексту. Так, парцелювання підрядних з'ясувальних попередньо задається ритмікою і змістом парцельованих призв'язкових членів іменного складеного присудка, що дає змогу зацентувати увагу на моментах усвідомлення важливості Святвечора: *«Тож вечерея уявлялася мені певним очікуванням. Готовністю прийняти. Маленьким підстраховком Пантократора у його сповненій ризику земній мандрівці серед людей. Однак те, що Вони жодного разу не прийшли тілесно до нас, зовсім не породжувало смутку чи розчарування. Навпаки. Це означало, що все добре. Що мережа не дірява. Що хтось уже впустив. Хтось прийняв»* («Лиш би нам не стати найпотрібнішими») [6, с. 12]. Крім того, винесене в парцелят вставне слово *навпаки* слугує переломним моментом у змісті цієї надфразної єдності й ніби відправною точкою нового ряду багаточленної парцеляції підрядних з'ясувальних. Така сегментація речень, своєю чергою, створює своєрідний ритм роздумів, передає природний плин думок.

Привертає увагу надфразна єдність в есе «Біг з перешкодами», суціль побудована на парцеляції низки підрядних з'ясувальних: *«І приблизно тоді почали викристалізовуватися тонкощі. Як зустрічатися стопою з твердю різної густини і пружності. Як повертати стопу, щоби кісточки плесна перетворювалися на конструкцію, яка виштовхує догори. Як вбирати повітря усіма шпарками, котрі врешті доведуть його до альвеол із тонесенькими стінками <...>»* [6, с. 101]. П'ять розлогих за змістом підрядних частин подають детальний опис

процесу бігу і з погляду фізіології, і з погляду суб'єктивних відчуттів.

Привертає увагу своєю нетиповістю парцеляція в останньому абзаці есею «Життя тече», за якої в базовій частині залишається тільки сполучник: *«Але. Десь в архівах берлінського радіо, там, де більш-менш навічно зберігаються так звані звукові консерви, лежать чистим потічком усі непритишені звуки нашої студні»* [6, с. 75]. Гострота протиставлення за такого конструювання, безумовно, посилюється. Варто зауважити, що протиставний сполучник *але* є одним з виразників авторського стилю – контрастного розгортання оповіді.

Висновки. Отже, відзначаємо активність творення парцельованих конструкцій у мові есеїв Тараса Прохаська, що є стилетвірною рисою письменника й водночас структурно-семантичною особливістю жанру сучасного есе. Вони підпорядковані творенню оповіді-спогаду, оповіді-роздуму, оповіді-опису тощо. Парцеляти стосуються різних частинах текстів есе, від цього залежить їхнє функційне навантаження: бути відправною точкою викладу, акцентувати ключові моменти змісту чи узагальнювати роздуми. Парцеляція сприяє особливій експрезивізації й актуалізації думки, акцентуванню уваги читача на ній. Безумовно є і ритмотвірна функція цієї фігури стилістичного синтаксису. Глибоке й тонке відчуття ритму в прозі, властиве ідіостилу Тараса Прохаська, робить фрагменти тексту наближеними до потоку свідомості. Дослідження особливостей стилістико-синтаксичної організації творів цього автора є перспективним, оскільки дає змогу простежувати сучасні тенденції філософського-естетичного творення тексту письменницького есе.

Список літератури:

1. Гребенюк Т. В. Характерні риси подієвості феноменологічної прози (на матеріалі творів Т. Прохаська). Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Серія: Філологічні науки. 2015. Вип. 5. С. 221–228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpufn_2015_5_31.
2. Гринишин У. Експресивне членування постмодерністського тексту. *Studia Wschodniosłowiańskie*. 2014. Т. 14. С. 305–313. URL: <https://surl.li/ziqzoq>
3. Дегтярьова І. Стилістичний синтаксис української постмодерністської прози. *Українська мова*. 2009. № 3. С. 27–38. URL: <https://surl.lt/esmtal>
4. Кондратенко Н. В. Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу : монографія. Київ: Вид. дім Д. Бурого, 2012. 320 с.
5. Прохасько Т. «Протистояти злу, знаючи, що на нього іншої ради, як протистояння, нема»: Розмова про життя й війну з Тарасом Прохаськом / розмову вела О. Котубей-Геруцька. *Суспільне. Культура*. URL: <https://surl.cc/bxvusm>
6. Прохасько Т. Бурчак. Чернівці : Видавець Померанцев Святослав. 2023. 128 с.
7. Прохасько Т. Знайомство з есеїстикою: Конспект лекції «Есей: спроба деконструкції» [лекція під час мініфестивалю Дні есеїстики в Києві-2019]. *PEN Ukraine*. URL: <https://surl.li/dtchnn>
8. Прохасько Т. Усі 7000 літер української абетки. Як письменникові збудувати свою мову: Текстова версія лекції / записала М. Губіна. *Sensor Media*. URL: <https://surl.li/gfykwx>

9. Прохасько Т. Українська ідея пов'язана з лагідним сидінням. *Українська правда*. 10 січ. 2011 р. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2011/01/10/69933/>.
10. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
11. Тепшич А. І. Мовна гра як домінанта постмодерного дискурсу на матеріалі прозових творів представників станіславського феномена) : монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 192 с.
12. Христинюк Д. Перебування у світі, який тримається мови, а не в мові, яка тримається світу: розмова про мову з Тарасом Прохаськом / розмову вела В. Маслова. *Postimpreza*. 7 серп. 2023 р. URL: <https://surl.lu/rrtrch>
13. Шевченко Т. Есеїстика українських письменників як феномен літератури кінця XX – початку XXI ст. : монографія. Київ: Вид. дім Д. Бурого, 2019. 584 с.

Hubareva H. A., Kalashnyk Yu. I. PARCELLATION IN THE LANGUAGE OF TARAS PROKHASKO'S ESSAYS: STYLISTIC AND SYNTACTIC FEATURES (BASED ON "THE BURCHAK" COLLECTION)

This article examines the technique of parcellation as a means of narrative subjectivization in the essays of Taras Prokhasko. The study focuses on the linguistic devices and strategies found in the texts of the essay collection Burchak, with particular attention to their structural, semantic, and functional characteristics. It is emphasized that parcellation is generally inherent to postmodern writing style, reflecting its tendency toward narrative fragmentation and syntactic compression. This stylistic device functions as an expression of subjective sentence segmentation, with the parcellème forming the rheme of the utterance and highlighting the author's intended semantic accents. The article notes the active use of parcellated constructions in the essayistic language, which constitutes a stylistic hallmark of the author and, at the same time, a structural-semantic feature of the contemporary essay genre, aimed at expressing personal reflection. The study observes parcellation of both principal and secondary sentence elements, subordinate clauses within complex sentences, as well as the formation of multi-component parcellated constructions. The syntactic organization of the essays is further intensified through the use of antitheses, repetition, and lexical-level wordplay. Numerous instances of parcellation contribute to the segmented structural and semantic organization of the essays, which mirrors the natural flow of thought. Parcellated constructions support various types of narration-remembrance, reflection, description, among others. The position of parcellèmes within the text determines their functional load: they may serve as starting points of exposition, emphasize key content elements, or summarize reflections. Parcellation enhances the expressive quality of narration and foregrounds essential content elements. The rhythm-creating function of this figure of stylistic syntax is indisputable. The deep and subtle sense of rhythm characteristic of Taras Prokhasko's idiosyncrasy brings fragments of the text close to a stream-of-consciousness narrative.

Key words: essay, text, stylistic syntax, stylistic device, parcellation.